

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ТАДЖИКСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ШИРИНШО
ШОХТЕМУР (РЕСПУБЛІКА ТАДЖИКИСТАН)
ФЕДЕРАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ (АВСТРІЯ)**

Міжнародна науково-практична конференція

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Сучасний розвиток ветеринарної медицини

26 жовтня 2023 року

**Біла Церква
2023**

УДК 378:63:001:636.09(06)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.

Аріас Р., д-р філософії, доцент.

Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії, доцент.

Власенко С.А., д-р вет. наук.

Шаганенко Р.В., канд. вет. наук.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Сучасний розвиток ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 26 жовтня 2023 р. м. Білоцерківський НАУ 109 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

2. Bhooshan S., Negi V., Khatri P. K. Staphylococcus pseudintermedius: an undocumented, emerging pathogen in humans. GMS Hygiene and Infection Control; 15:Doc 32, Dec. 2020. DOI: 10.3205/DGKH000367.

3. ISO/IEC 17025:2017 General requirements for the competence of testing and calibration laboratories (Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій).

Секція 8. **НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ КОНТРОЛЮ БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА КОРМІВ, КЛІНІКО-МОРФОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБ ТВАРИН**

УДК 637.05:638.16

БУКАЛОВА Н.В., канд. вет. наук
nvbukalova@gmail.com

БОГАТКО Н.М., доктор вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет
nadiyabogatko@ukr.net

ПРИЛІШКО Т.М., доктор с.-г. наук
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
vt1280726p@ukr.net

АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИПРОБУВАНЬ ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА БІОЛОГІЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Проаналізовано нормативну документацію Звенигородської міжрайонної державної лабораторії Держпродспоживслужби України на методи випробування харчової продукції і біологічного матеріалу для визначення регламентованих показників її безпечності та якості.

Ключові слова: нормативно-правовий документ, харчова продукція, біологічний (патологічний) матеріал, випробування, безпечність, якість.

BUKALOVA N.V., candidate of veterinary sciences

BOGATKO N.M., doctor of veterinary sciences
Bila Tserkva National Agrarian University

PRYLIPKO T.M., doctor of agriculture science
Institution of higher education «Podilskyi State University»

ANALYSIS OF LEGAL SUPPORT OF FOOD TESTS AND BIOLOGICAL MATERIAL

The regulatory documentation of the Zvenigorod interdistrict state laboratory of the State Production and Consumer Service of Ukraine on methods of testing food products and biological material to determine the regulated indicators of its safety and quality was analyzed.

Keywords: regulatory document, food products, biological (pathological) material, testing, safety, quality.

В умовах глобалізації процесів цивілізаційного розвитку, дедалі виразніше постають питання безпечності та якості харчової продукції, як одного із основних чинників забезпечення природних потреб людини у відтворенні біоенергетичного балансу [1,с.19]. Саме тому сфера безпечності та якості харчових продуктів повинна чітко регулюватися нормативно-правовою документацією (офіційним актом рішення уповноважених суб'єктів права) та потребує структурованого підходу з урахуванням галузевих особливостей формування безпечності та якості харчової продукції на всіх етапах її виготовлення і виробництва. І це не лише правові приписи, а й технічні норми, технічні регламенти, стандарти, зводи правил тощо [2,с.23]. Проте, всі технічні приписи, що діють у сфері

безпеки та якості харчової продукції, повинні бути законодавчо стандартизовані, оскільки саме від них залежать безпека та здоров'я нації [4, с.65].

Тому, метою роботи був аналіз нормативно-правових і нормативних документів, використовуваних для випробувань харчової продукції та біологічного матеріалу (національних, гармонізованих до законодавства ЄС та міжнародних).

Результати дослідження. У Звенигородській міжрайонній державній лабораторії Держпродспоживслужби України, за аналізу використання нормативної документації на методи випробування сировини, напівфабрикатів тваринного та рослинного походження і готових кулінарних виробів, а саме: м'яса тварин, тушок та м'яса птиці (свіжого, охолодженого та замороженого), ковбас і кулінарних виробів з м'яса, молочних виробів сухих, масла вершкового, молока, сирів: м'яких, твердих, плавлених, сиру кисломолочного, риби і рибних продуктів (риби соленої, пряного засолування та маринованої, оселедців, копченої), готових кулінарних виробів, у тому числі й продукції громадського харчування, напівфабрикатів м'ясних, м'ясо-рослинних із субпродуктів різних способів обробки, в тому числі й у тістовій оболонці; фашированих, фаршу і м'яса механічного обвалування, встановлено, що для проведення відповідних їх випробувань використовуються: національні стандарти, через які впроваджено стандарти Міжнародної організації зі стандартизації (ДСТУ ISO); стандарти Міжнародної федерації виробників молока (ДСТУ IDF); європейські стандарти (EN); національні стандарти України, прийняті міждержавною радою зі стандартизації, метрології та сертифікації, як міждержавні стандарти (ГОСТ).

Нормативна документація на методи випробування води питної, змивів із об'єктів дослідження, якості дезінфекції та повітря виробничих приміщень представлена чинними національними стандартами і методичними вказівками, затвердженими відповідними органами влади й управління. Прикро, що для санітарно-бактеріологічного контролю на підприємствах громадського харчування використовуються методичні вказівки ще від 1982 року (МУ 2657–82).

Для дослідження сироватки крові та фекалій тварин використовуються Інструкції, національні стандарти України (ДСТУ), Настави та підручник «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» (2003 р.).

Дослідження бджіл (живих та підмору) проводять за загальноприйнятими методиками, описаними в підручнику «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» (2003 р.) та «Методичних вказівках по диференційній діагностиці інфекційних хвороб розплоду бджіл», затверджених науково-методичною радою Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України 27.12. 2001 р., № 15-15/369).

Для дослідження патологічного (біологічного) матеріалу, трупів та ізольованих органів тварин і птиці всіх видів використовуються ДСТУ, Методичні вказівки, Настави, Методичні рекомендації. Для лабораторного випробування із виявлення збудника бешихи свиней керуються методичними вказівками ще від 1984 року («Методические указания по лабораторному исследованию на рожу свиней» (від 05.10.1984 р).

Випробування сировини та продуктів тваринного походження в державній лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на агропродовольчому ринку проводять за ДСТУ, ГОСТ, відповідними Правилами, Порядком відбору зразків продукції тваринного, рослинного і біотехнологічного походження для проведення досліджень (Постанова КМУ № 833 від 14.06.2002 р.). Методика ж паразитологічного інспектування риби і рибної продукції датується ще 1988 роком (Методика паразитологического инспектирования морской рыбы и рыбной продукции від 29.12.1988 року).

Таким чином, нормативна документація, використовувана для проведення випробувань харчової продукції та біологічного (патологічного) матеріалу представлена дванадцятьма (12) національними стандартами України (ДСТУ), вісьмома (8) національними стандартами, через які впроваджено стандарти Міжнародної організації зі стандартизації (ДСТУ ISO), двома (2) – стандартами Міжнародної федерації виробників молока (ДСТУ IDF), одним (1) національним стандартом України, гармонізованим з європейськими вимогами (ДСТУ EN) і

десятьма (10) національними стандартами України, які прийнято міждержавною радою зі стандартизації, метрології та сертифікації, як міждержавні стандарти (ГОСТ).

Щодо інших чинних нормативних документів, для проведення випробувань харчової продукції та біологічного (патологічного) матеріалу використовуються відповідні Настанови, методичні вказівки (МВ), методичні рекомендації (МР), Інструкції, Правила, Постанови Кабінету Міністрів України, із них 17 – національних, 5 – міждержавних та 1 підручник.

Таким чином, для випробовування харчової продукції та біологічного (патологічного) матеріалу необхідно максимально широко використовувати національні стандарти, адаптовані й гармонізовані до норм та вимог законодавства країн ЄС, унести їх до сфери акредитації державної лабораторії, адже Україна має максимально запровадити європейські стандарти в харчовій галузі та сільському господарстві для вільної торгівлі з країнами Європейської Співдружності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Галкіна О. М. Сучасний стан нормативно-правового забезпечення безпеки та якості харчових продуктів в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. № 1. С. 60–64.
2. Янович Д. В. Вимоги до методів аналізу за показниками безпеки продукції тваринного походження при її експорті до країн ЄС. Производственная лаборатория. 2007. № 2 (11). С. 23–25.
3. Брулевич В.В. Безпечність харчових продуктів за законодавством України та Європейського Союзу. Судова апеляція. 2016. № 2 (43). С. 75–83.
4. Гуменюк Г. Д. Регулювання і забезпечення якості й безпечності сільськогосподарської та харчової продукції. Стандартизація, якість, сертифікація. 2009. № 6. С. 65–70.

УДК 619:616.955.132:639.3

ДЖМІЛЬ В.І., канд. вет, наук

ХІЦЬКА О.А., канд. вет, наук

АНТИПОВ А.А., канд. вет, наук

Білоцерківський національний аграрний університет

98969@i.ua

ВПЛИВ САНІТАРНОГО СТАНУ СТАВКА ТА PH ВОДИ НА СТУПІНЬ АРГУЛЬОЗНОЇ ІНВАЗІЇ КОРОПІВ

Наведено результати дослідження інвазованості коропів віком 1+ аргулюсами, при вирощуванні останніх в ставках з різним санітарним станом та різними показниками рН води.

Ключові слова: ставок, санітарний стан, риба, коропи, паразити, аргулюси, інтенсивність інвазії, екстенсивність інвазії.

DZHMI L V.I., candidate of veterinary sciences

KHITSKA O.A., candidate of veterinary sciences

ANTIPOV A.A., candidate of veterinary sciences

Bila Tserkva National Agrarian University

THE INFLUENCE OF THE SANITARY CONDITION OF THE POND AND WATER PH ON THE DEGREE OF ARGULOUS CARP INVASION

The results of the research on the infestation of carp aged 1+ with Argulus, when the latter are grown in ponds with different sanitary conditions and different pH indicators of the water, are presented.

Key words: pond, sanitary condition, fish, carp, parasites, arguluses, intensity of invasion, extensiveness of invasion.

Для забезпечення нормального життя та розвитку біологічних об'єктів, якими є і людина необхідна достатня кількість поживних речовин, які поступають в організм з продуктами харчування. Збалансоване ж харчування досягається шляхом збалансованого споживання рослинних та тваринних продуктів, виробництвом яких займається